

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН
МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ – ПЛЕВЕН

Специалност „Рентгенов лаборант“ II – курс
ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ
ЦЕНТЪР ПО НУКЛЕАРНА МЕДИЦИНА

Лекция № 15

**Неврологични изследвания в нуклеарната
медицина**

Доц. д-р М. Дончев, дм

Съдържание

Обикновен конвенционален скен (Tc^{99m} , ДТРА или Glucoheptonate)

– In-111 ДТРА цистернограма

- Tc^{99m} НМРАО скен на мозъчния кръвоток (CBF)

– I-123 DaTSCAN

ЦНС - образи

- РФ
  - СТ замести много техники, но все още има доста интересни приложения
    - Използва се SPECT техниката при 2 от изследванията

Конвенционални образи на МОЗЪКА

- Индикациите варират понеже СТ и MRI станата по-достъпни.
  - Използват се за интрацеребрални болести и за изследване на каротидния и церебрален кръвоток
- РФ за конвенционалния скен не проникват (дифундират) през КМБ, но се натрупват във вътре-мозъчните лезии, благодарение на нарушаването ѝ и на увеличения васкуларитет.

РФ са 3 типа

- Tc^{99m} pertechnetate
  - Най-евтин; има недостатъка да се натрупва в хориоидния плексус и щитовидната жлеза, като така изисква тиреоиден блокиращ агент.
- Tc^{99m} ДТРА
  - Поради бързия си плазмен клирънс не се натрупва в хориоидния плексус
- Tc^{99m} Glucoheptonate
  - както ДТРА

- Доза – 740MBq

Образни техники

Ранна динамична фаза и късни статични образи, или SPECT.

- Динамичната фаза се извършва в AP позиция като пациентът се инжектира под гама камерата, легнал по гръб, така че да се получат данни и за каротидния кръвоток

- Параметри

- колиматор – LEGAP или LEHR
- Пик за Tc^{99m} , 140 keV, 15% прозорец
- Брой фреймове – 30
- Скорост на фреймиране – 2/сек

Образни техники

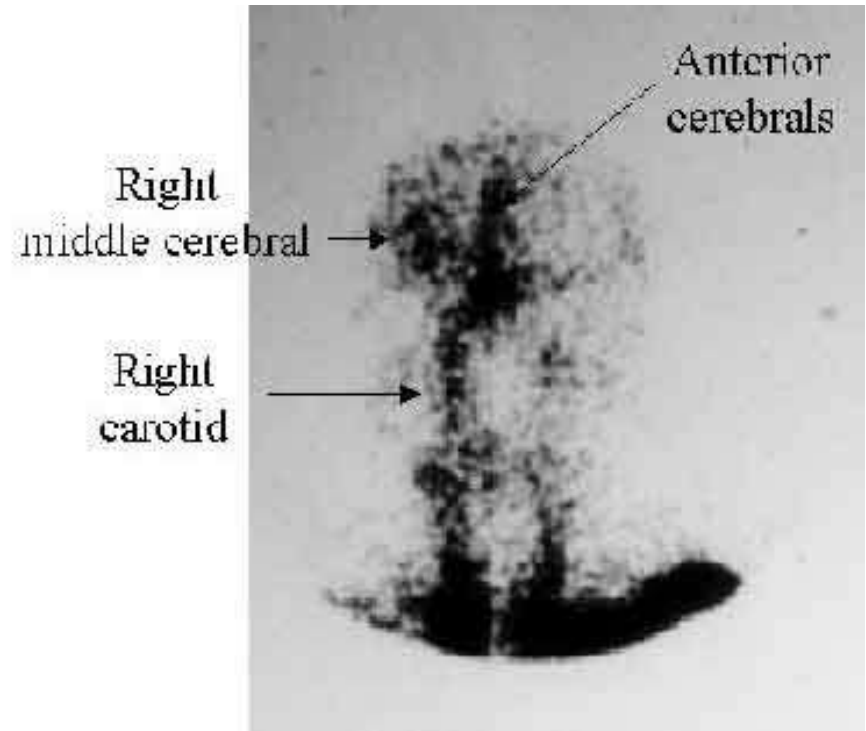
- Късните образи –регистрират се 1-2 часа по-късно
  - Проекциите са: Anterior; Posterior; Left Lateral; Right Lateral
  - Или SPECT
    - Параметри
    - Колиматори LEGAP or LEHR
      - Пик за Tc^{99m} , 140 keV, 15% прозорец
      - Образите са с плътност 500 – 750 Kcounts

Динамични образи

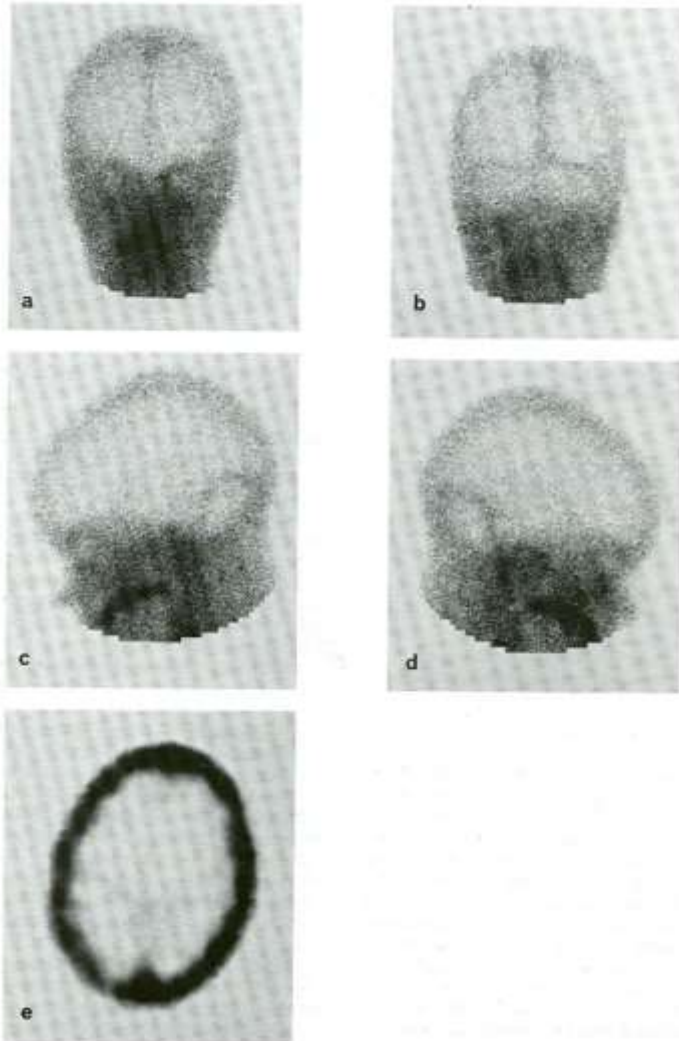
- Удар, засягащ лявата страна на мозъка

- Криви време активност, генерирани от ROI за двете хемисфери и каротидните артерии

Конвенционални образи

Normal brain scan using ^{99m}Tc -DTPA. (a) Anterior, (b) posterior, (c) left lateral, (d) right lateral, (e) mid-hemisphere tomography

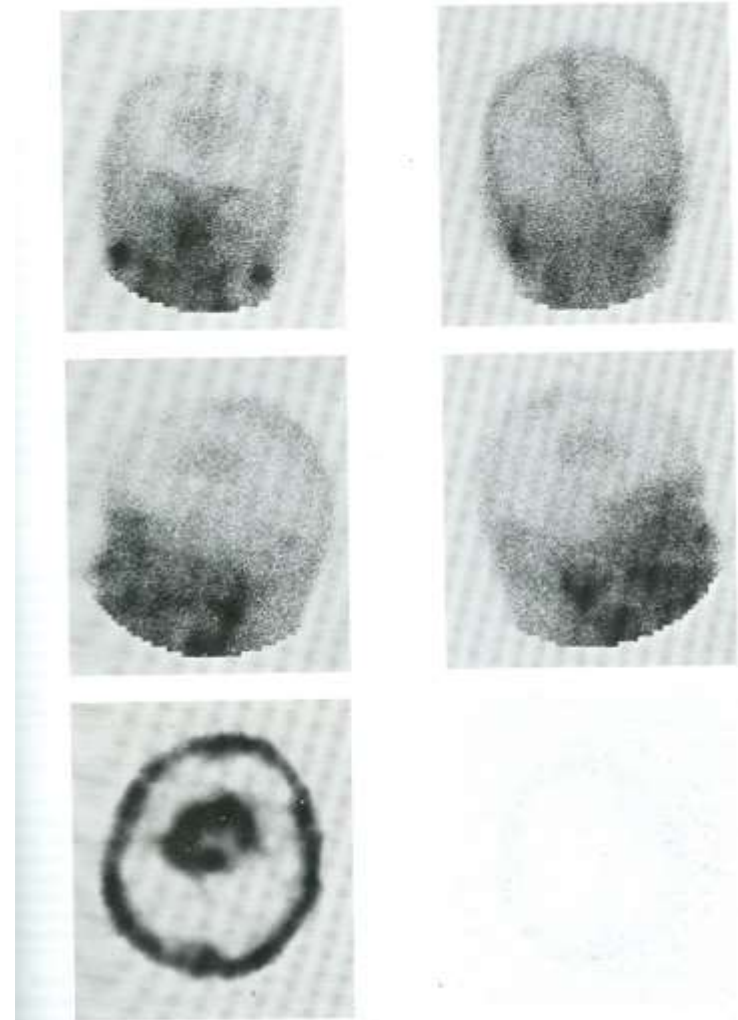
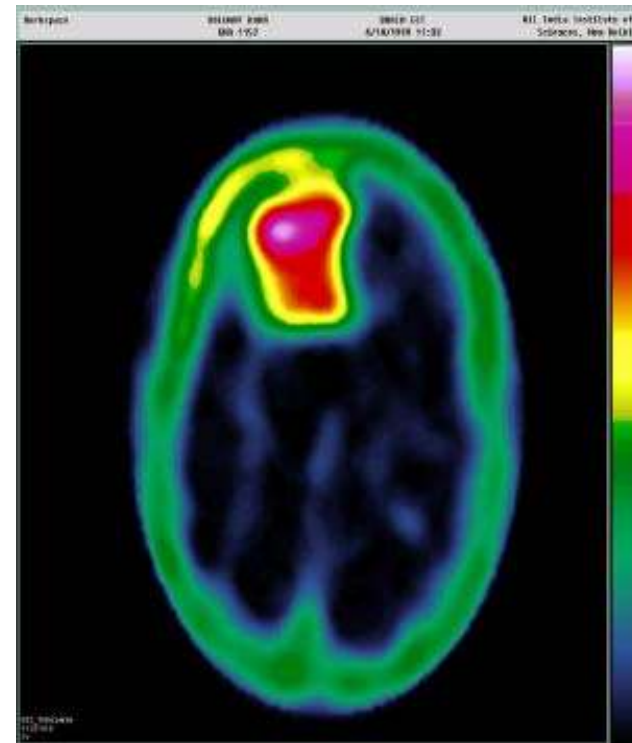

Figure 11. Glioma of the corpus callosum.

Конвенционални образи

- A. Коронален срез при фронтален глиобластом, с контрастно усилено СТ.
- B. Кореспондиращият SPECT срез с Tc^{99m} -ГНА включване.

Изотопна цистернограма

- При изследване на хидроцефалия, видяна на MRI или на СТ скен; също може да бъде използвана за доказване на церебро-спинален лекаж (изтичане) през ноздрите
  - Като функционално изследване се прилага често.
  - Пациентите могат да са объркани, или неспокойни поради състоянието си. Трябва да се успокоят, да се чувстват удобно, да са имобилизирани-неподвижни.

РФ

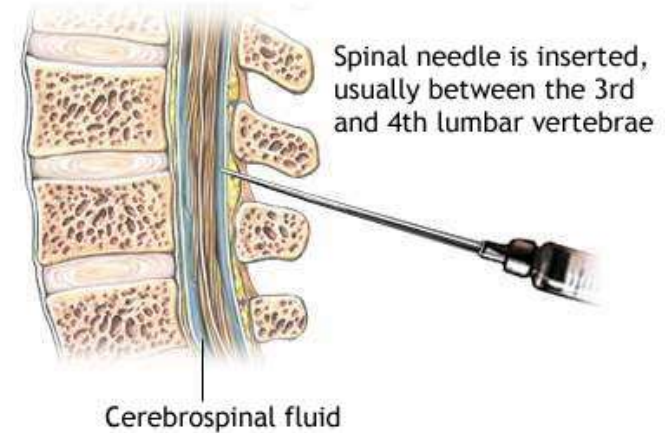
- Tc^{99m} или In^{111} ДТРА
  - Ако се търси лекаж на цереброспинална течност ЦСТ, Tc^{99m} е по-подходящ поради късия си $T1/2$ (6 ч) и E_{γ} (140 keV)
- Ако се изследва причината за хидроцефалията, In^{111} ДТРА е по-подходящ за пълно проследяване на пасажа.
- In^{111} има $T1/2$ -2.83 дни и два пика 171 keV и 247 keV, така че повишава лъчевото натоварване на пациента

Подготовка на пациента и техника на въвеждане

Пациентите да са на гладно

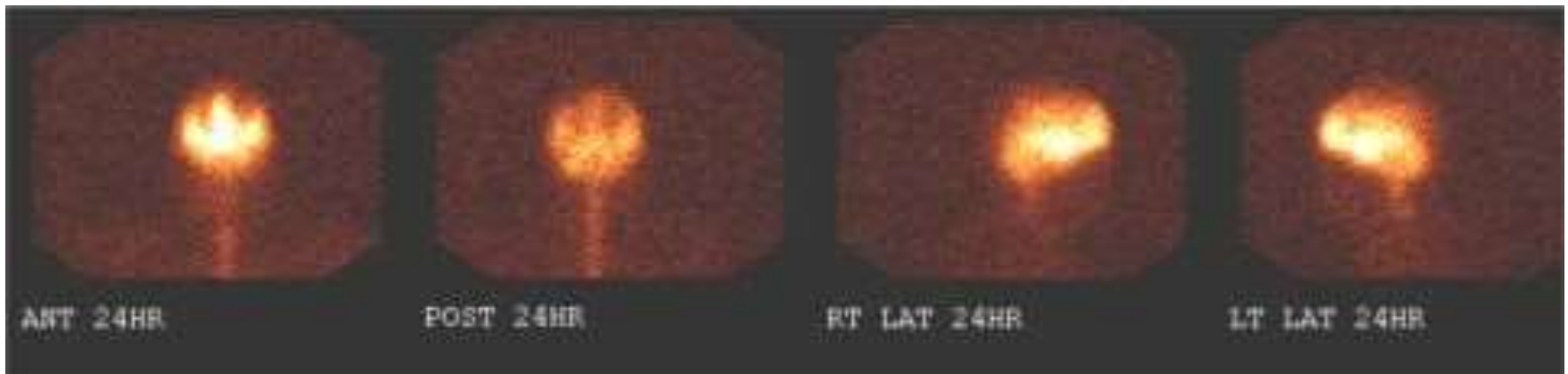
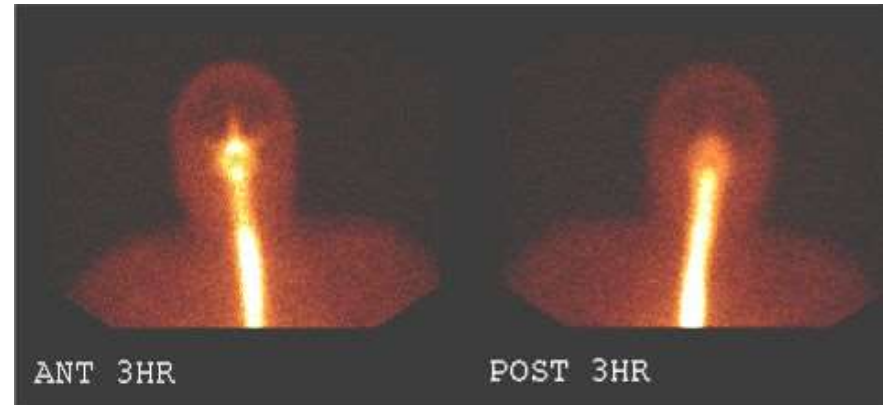
- Да се извърши лумбална пункция (изисква 20 или 22 G игла манометър и локални анестетици) между 3 и 4 – ти лумбален прешлен.
- 37 MBq In¹¹¹ ДТРА стерилно се въвежда, пациентът лежи след пункцията по гръб поне 2 - 8 ч за да се избегне спиналното главоболие

Нормална цистернограма

- 1ч – активността се проследява до нивото на foramen magnum и базалните цистерни
- 4 ч. – активността изпълва базалните цистерни, може да се види в Силвиевите бразди
- 24 ч - активността се разпространява в субарахноидалното пространство, покриващо хемисферите
- Не бива да се вижда в мозъчните вентрикули

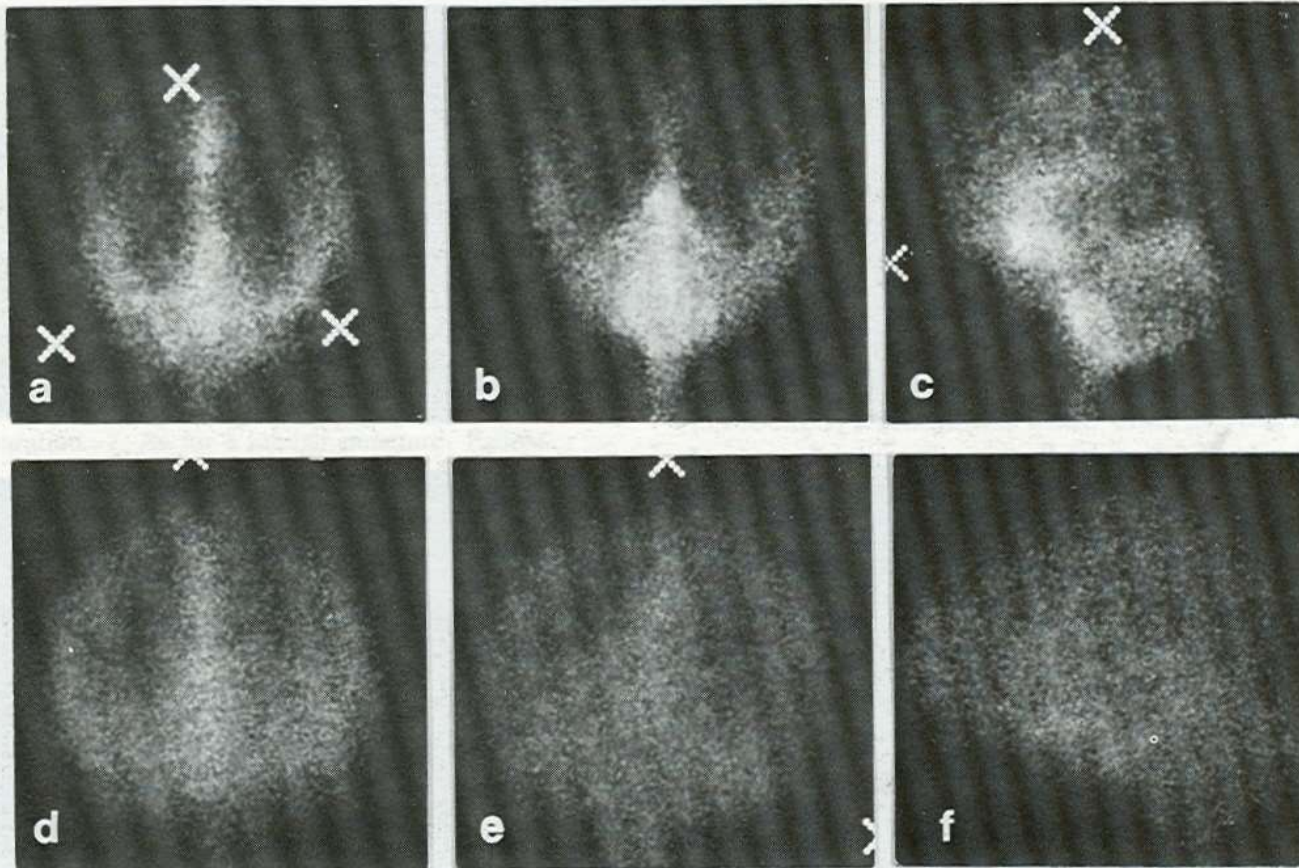

Абнормни образи – при некомунициращ хидроцефалус

- 4ч. и 24 ч.- не преминава активност във
вентрикулите през цялото изследване. Увеличените
вентрикули се виждат като фотопенични полета.
Иначе ЦСТ тече през субарахноидалното
пространство, покриващо хемисферите.

Абвормни образи – некомунициращ хидроцефалус

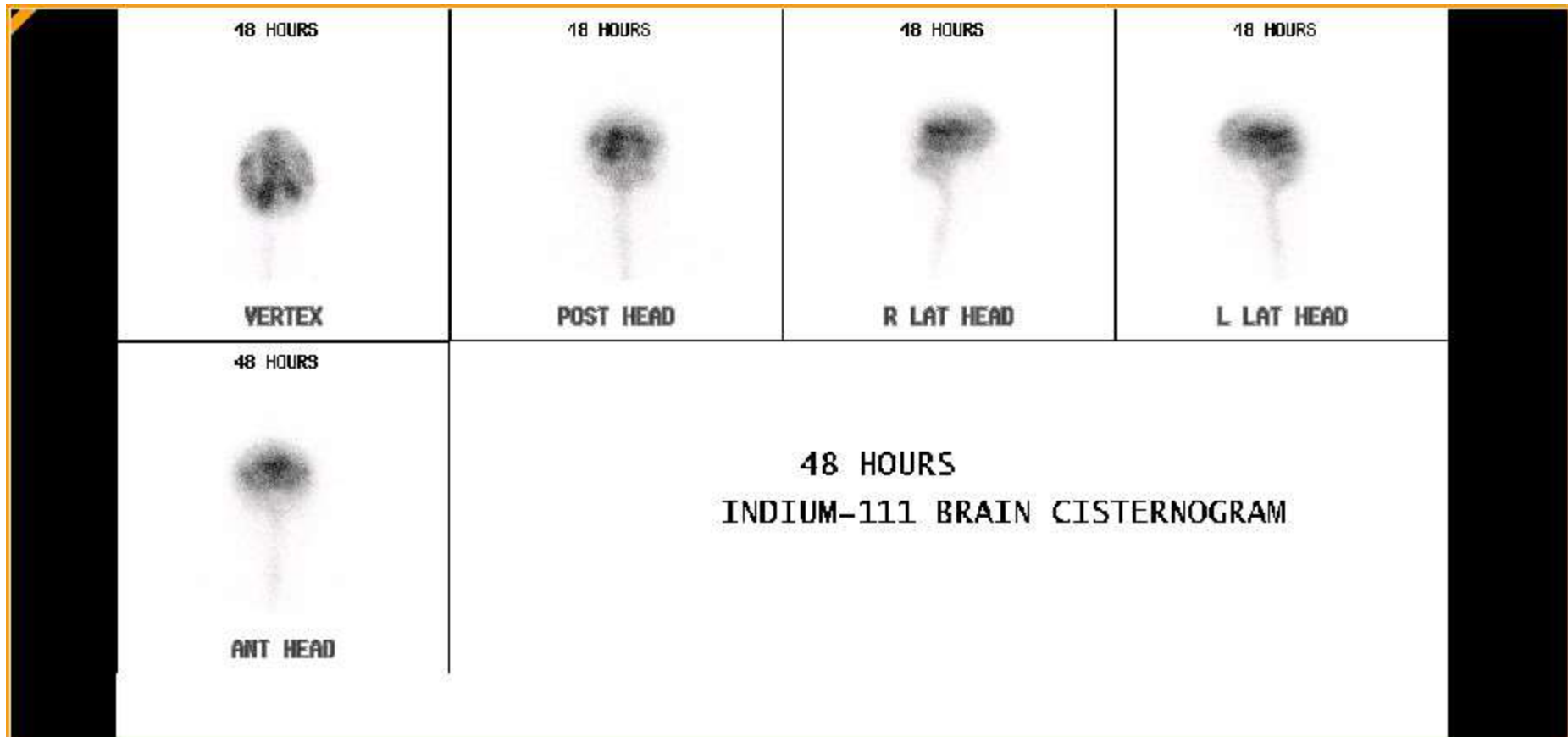

Figure 21. Obstructive, non-communicating hydrocephalus. (a) Anterior, (b) posterior, (c) left lateral at 4 h, (d) anterior, (e) posterior, (f) left lateral at 24 h.

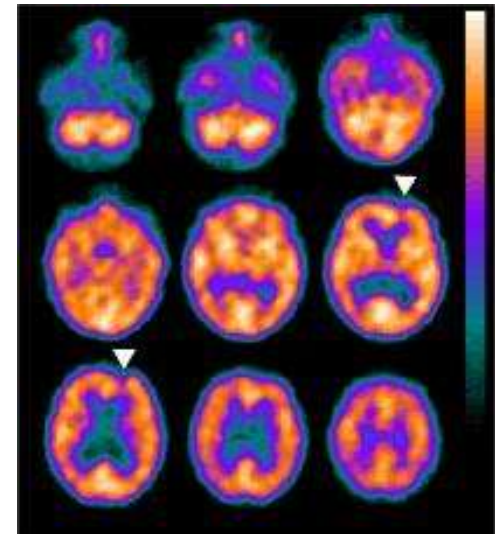
Комуницираш хидроцефалус

Регионален мозъчен кръвоток

- Обикновено се използват белязани амини, разпределящи се според кръвотока на мозъка
- Изследването е SPECT, и е много важно да се познават техниките детайлно

Изобразяване на регионалния МОЗЪЧЕН КРЪВОТОК

Индикации:

Остра, или хронична мозъчно-съдова болест

Деменция

- Хънтингтонова хорей
- Болести на базалните ганглии
- Епилепсия
- Мозъчна смърт

• Контраиндикации:

- Бременност (кърменето се прекъсва за 24 ч. ако е показан СПЕКТ)
- Ако има очевидна невъзможност за кооперативност – важно е пациентът да е неподвижен по време на изследването

РФ

- Tc^{99m} – Neurolite (Tc^{99m} Bicisate):
  - Липофилен преминава КМБ. Стабилност 6 ч. след реконституцията
  - Tc^{99m} Bicisate и в мозъка е стабилен около 6 ч. Оптимални образи се постигат на 30-60 min след инжектирането. Tc^{99m} Bicisate се изчиства през бъбреците.
  - $V \leq 1\%$ от случаите има странични ефекти:
    - Главоболие, замаяване, припадъци, неспокойство, ажитираност, сънливост, паросмия, халюцинации, обрив, гадене, синкоп, СН, хипертонични р-ции, ангина, и апнея с цианоза.

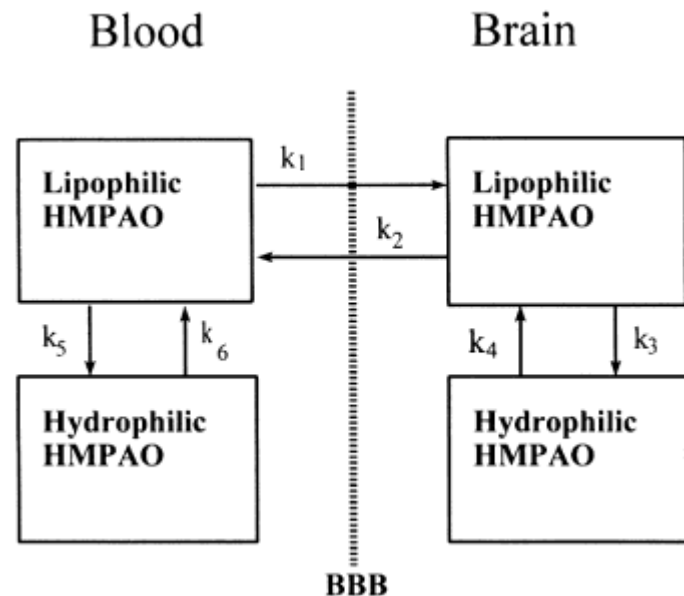
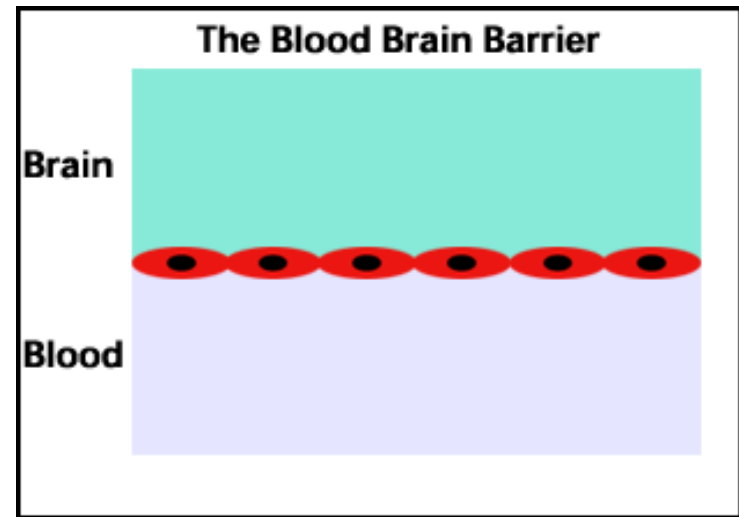
РФ

- Tc^{99m} – Ceretec (exametazime/НМРАО):
  - Нормална доза да възрастни е 350 -500 MBq
  - РФ е стабилен 30 min след реконституцията и до 6ч. в мозъка (важно е да се спазят ограниченията във времето)
  - Няма специфични противопоказания и много рядко има наблюдаван обрив.

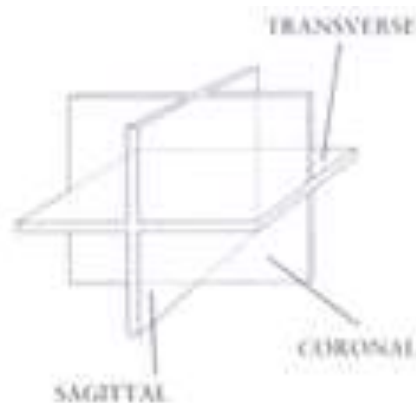
Фармакокинетика

Tc^{99m} -exametazime (Ceretic) лесно преминава КМБ и се задържа в мозъчната тъкан може би поради превръщането му в хидрофилен комплекс вече вътре в клетката, реакция, която зависи от глутатиона. Включването му отразява точно регионалния кръвоток на мозъка.

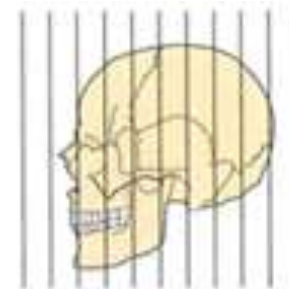

SPЕСТ реконструкция

- Ceretec™ данните се реконструират за да се получат срези в 3 ортогонални равнини:
  - трансверзална (или трансаксиална)
  - коронална
  - сагитална

TRANSVERSE

CORONAL

SAGITTAL

Интерпретация

- Дилатираните вентрикули са като по-големи пространства между главите на нуклеи каудати.

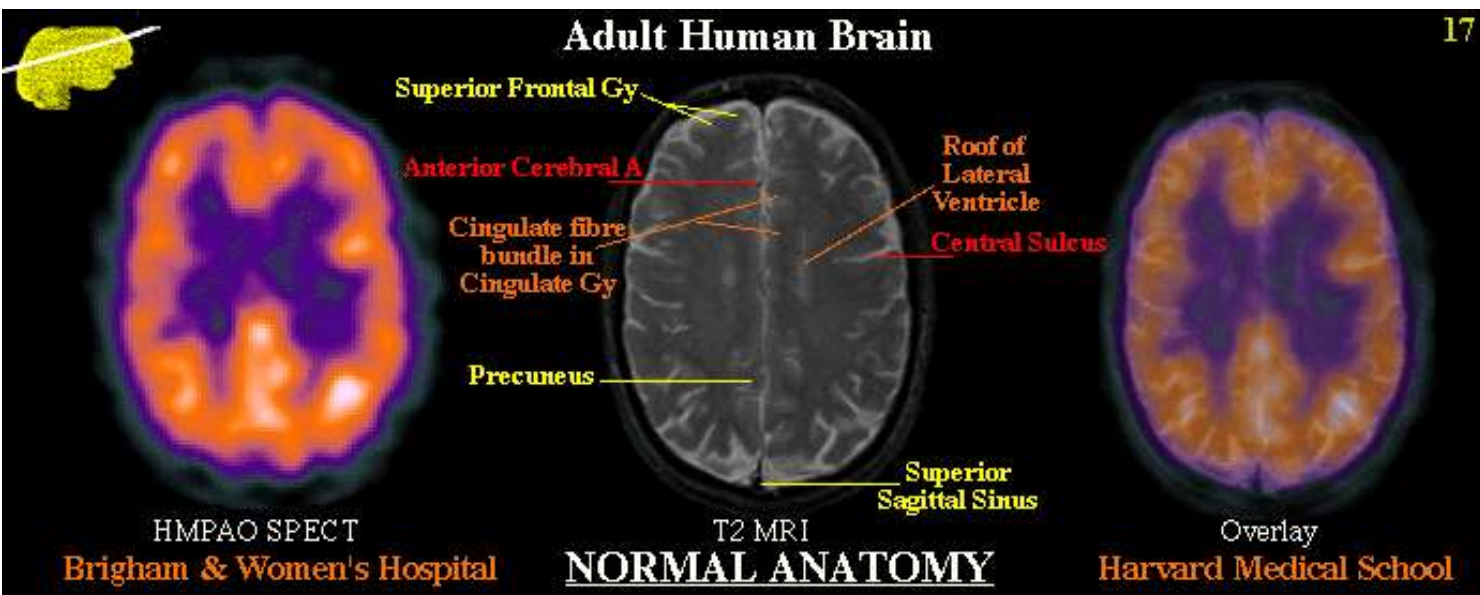
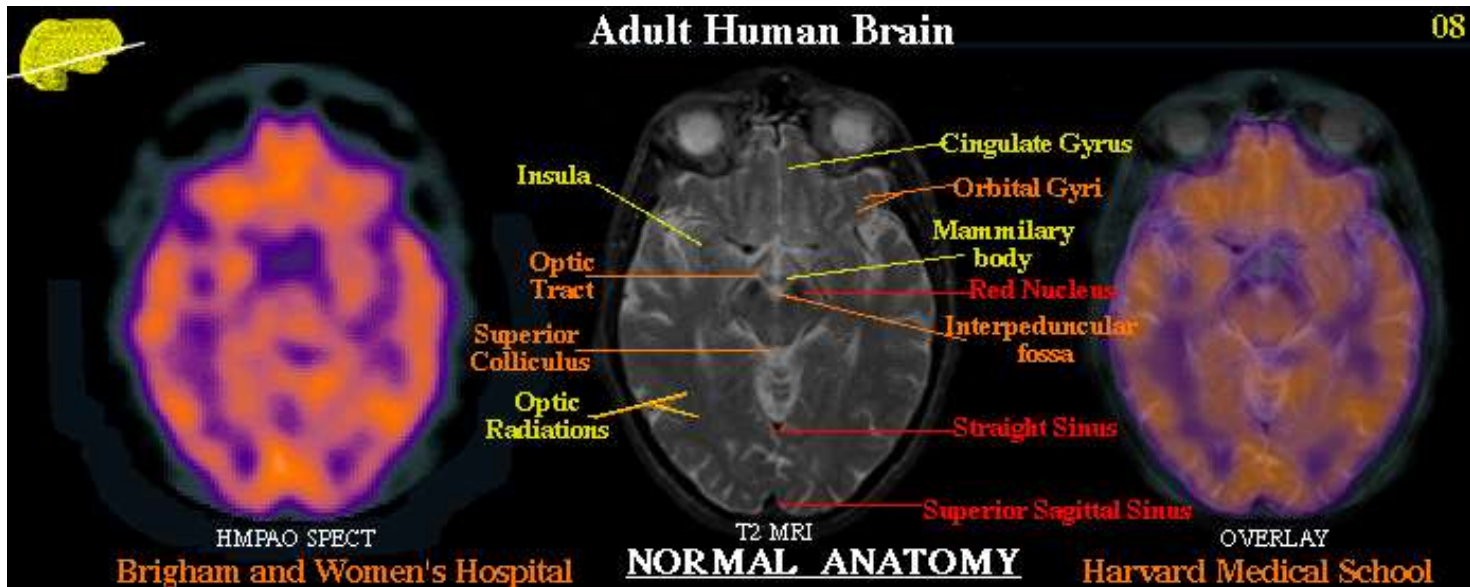
Короналните срези помагат за диференциране на медиалния и латерален кортекс на темпоралните лобове.

Сагиталните срези позволяват сравнение , в 1 срез на фронтални, париетални, окципитални лобове и церебелум.

- Асиметрията трябва да бъде потвърдена количествено.
- Тя зависи от изследваната популация, разд способност на камерата, протоколите. Препоръчва се всеки център да си установи нормални стойности, изучавайки нормални контроли.

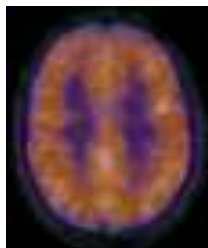
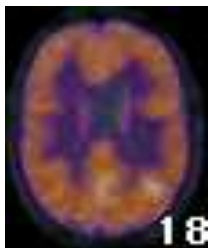
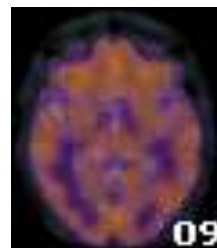
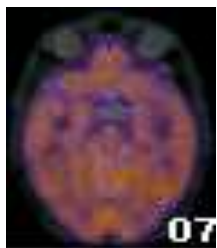
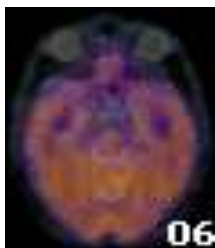
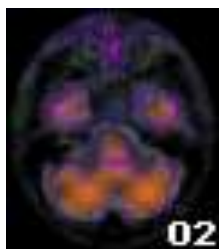
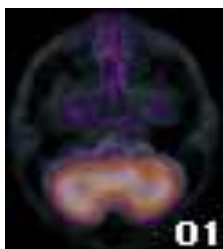

Нормални образи

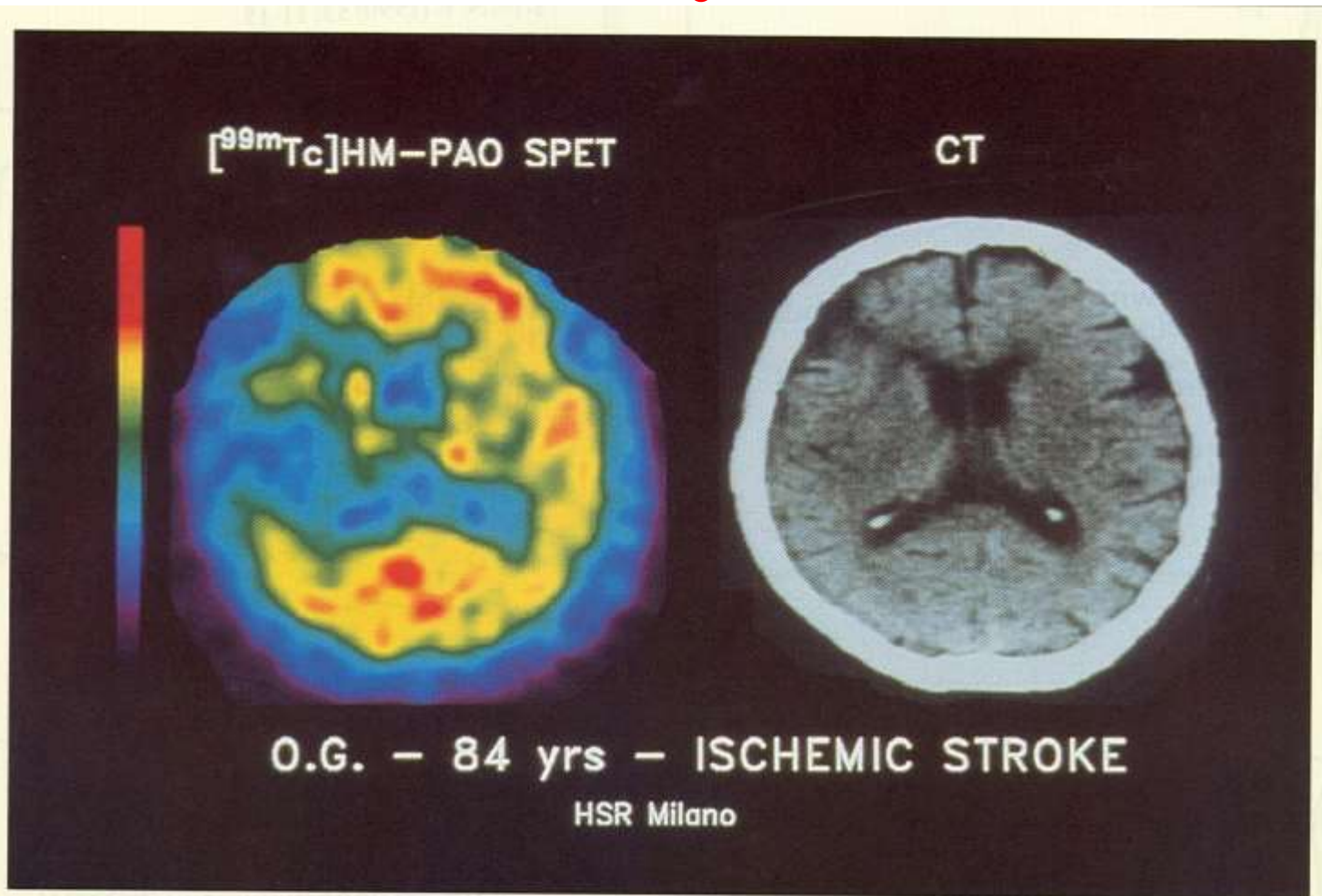

Нормални образи с НМРАО

Инсулт

Ceretec in Acute Stroke

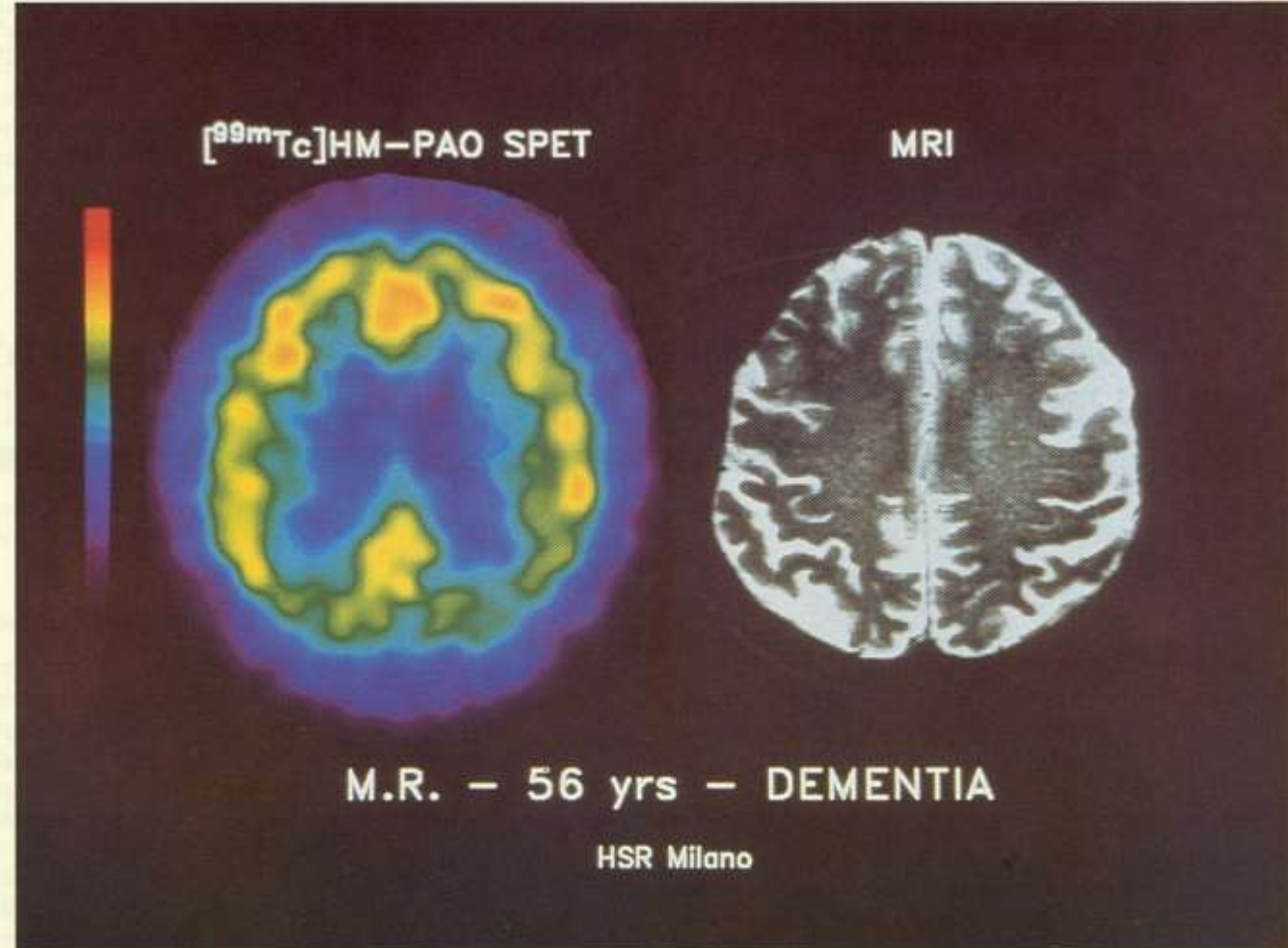
This 84 year old subject suffered thrombotic embolism of right medial cerebral artery. Symptoms were loss of consciousness and left hemiparesis.

CT scan in acute phase is normal, whereas SPECT shows large area of hypoperfusion in the right

hemisphere. The SPECT findings are consistent with the patient's symptoms.

Images courtesy of INB-CNR, Cattedra di Medicina Nucleare, Universita di Milano, Istituto Scientifico Ospedale San Raffaele.

Деменция

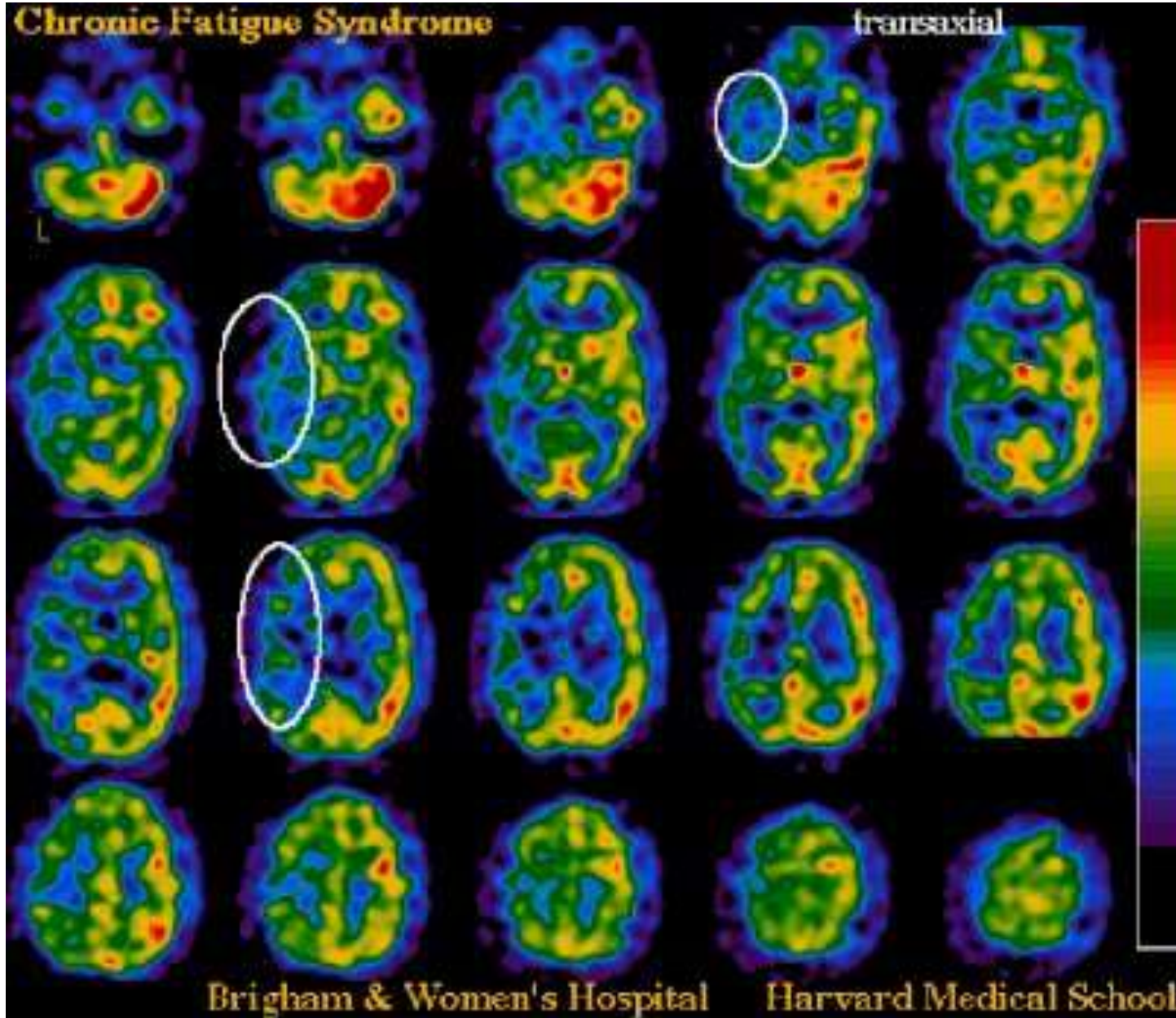

Ceretec in dementia.

This patient had memory disorder and language disturbance for 2 years prior to scanning. MRI scan is normal, but SPECT shows bilateral temporoparietal hypoperfusion characteristic of Alzheimer's Disease.

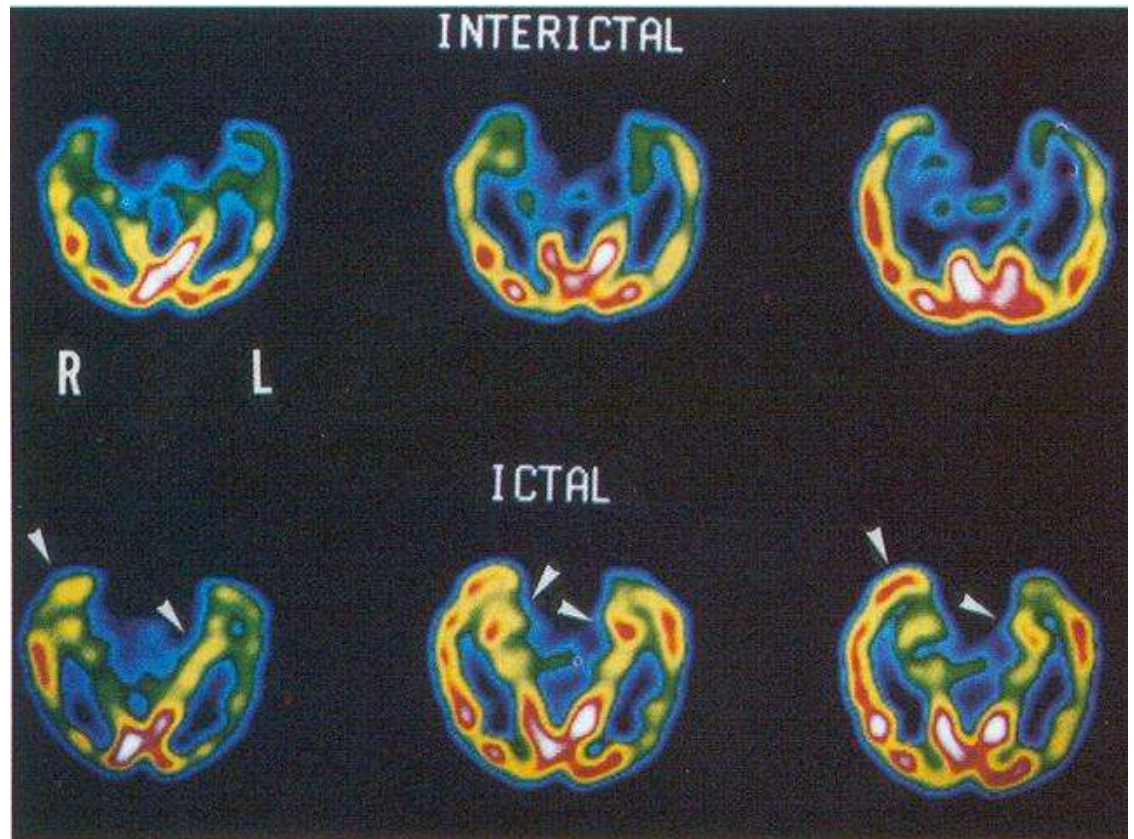
Images courtesy of INB-CNR, Cattedra di Medicina Nucleare, Università di Milano, Istituto Scientifico Ospedale San Raffaele.

С.м на хроничната умора

Епилепсия

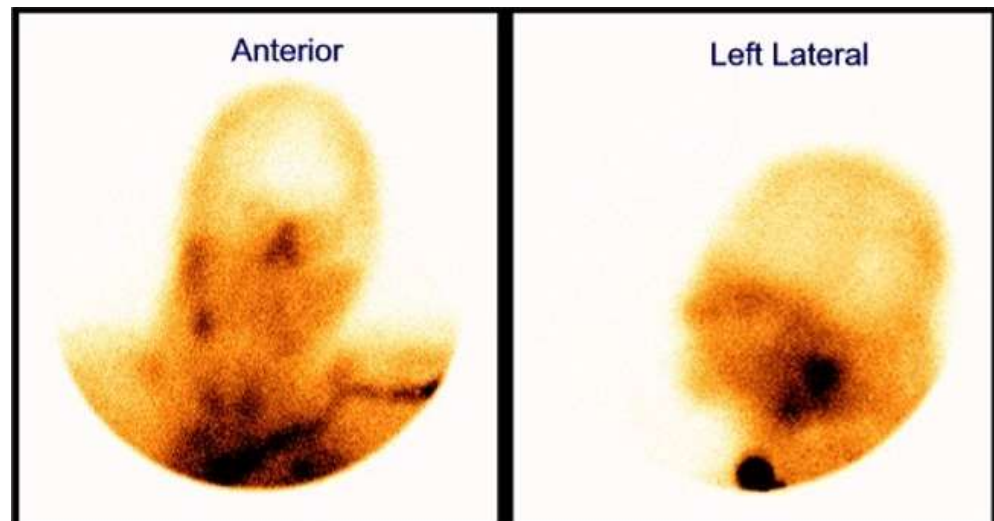
- Скен извън пристъп (interictal)
- По време на пристъп се аплицира Tc^{99m} Ceretec
- Не се преразпределя, което позволява да се отложи изследването след стабилизирането на пациента

Мозъчна смърт

- Мозъчната активност спира и не настъпва транспорт на субстанции през КМБ
- След инжектиране на 740 MBq Tc^{99m} Ceretec, се прави планарна регистрация, която удостоверява липсващата перфузия

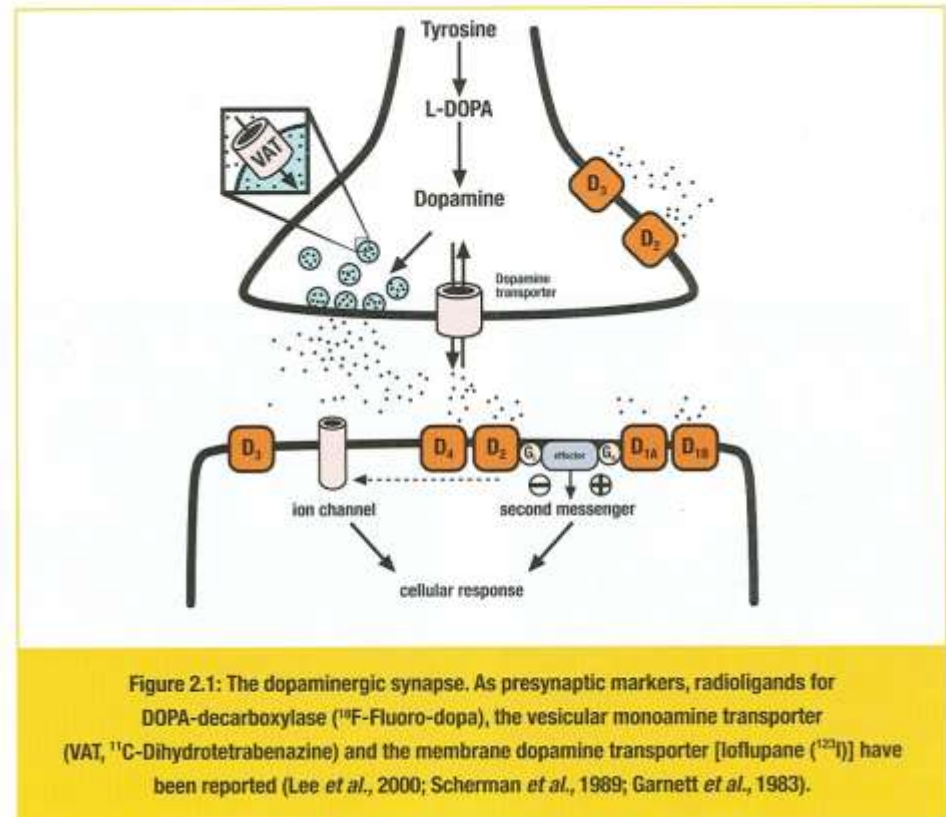
I¹²³ DaTSCAN

- Нова важна методика е
- DaTSCAN (¹²³I FP-CIT, Ioflupane) съдържащ допаминови транспортерни радиолиганди
- Използват се за изследване на пре-синаптичното стриатално включване в базалните ганглии на мозъка
- Белезите на включване могат да разграничат Parkinsonian Syndrome (PS) от други тремори: напр. есенциален (ET)

Какво маркира DaTSCAN ?

- Допаминевите транспортери са изключително в пре-синаптичните терминали на невроните. Когато настъпи дегенерация броят им намалява.
- Загубата им индицира дегенерацията и истинския Parkinsonism
- Ioflupane е кокаинов аналог с висок афинитет към пре-синаптичните допаминови транспортери

DaTSCAN

- Има 97.5% диагностична чувствителност
  - Активност: 111-185 MBq
    - Инжектира се през венозен път
      - 3 – 6 ч. се изчаква преди изобразяването
- П/вопок: Сврѣхчувствителност към йод и съставките
  - Не са описани стр. ефекти освен главоболие, световъртеж и увеличен апетити и мрвучкане? formication. Инжектиране в малки вени може да е болезнено.

I123 DaTSCAN –

Позициониране и комфорт

- Много важни по време на изследването.
- подлакътници – имобилизационна лента
- Подпори на ръце, колене и гръб

I-123 DaTSCAN – параметри

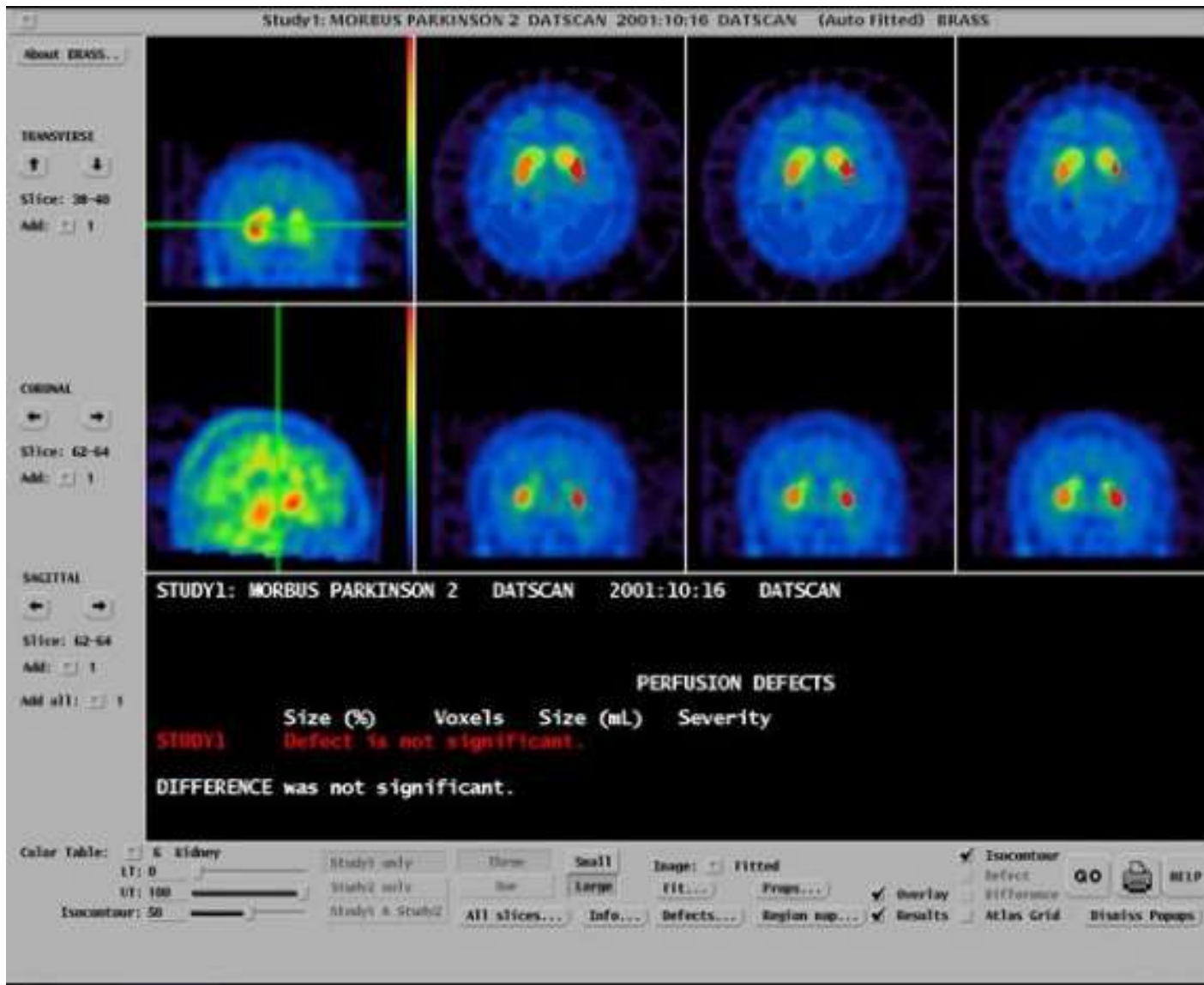
- SPECT след 3 – 6 ч.
  - Главата е в полето на камерата FOV, (радиусът е типично 13 cm)

- Колиматори: LEHR
  - Пик I^{123} , 159 keV, 20% прозорец

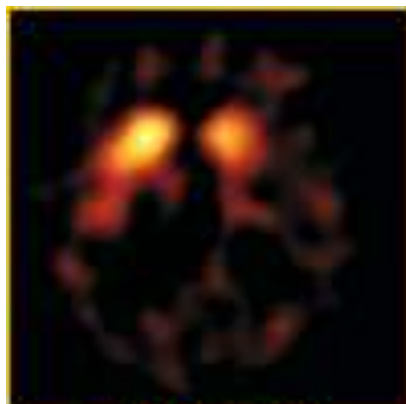
Реконструкция на DaTSCAN образите

Вид при различни състояния

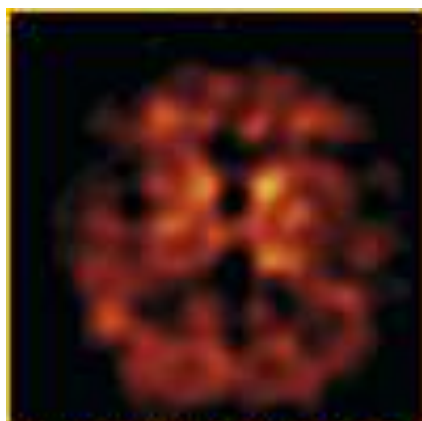
a: Healthy control

b: PD patient,
H&Y=1

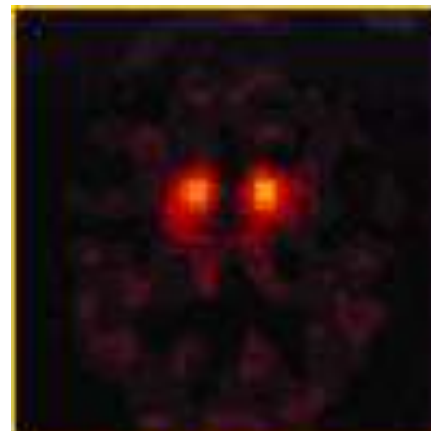
c: ET patient

d: advanced stage
PD patient, H&Y=4

e: MSA patient

f: PSP patient